

A Fit for 55 hatásai az épületszektorra, az Épületenergetikai Irányelv (EPBD) várható újításai

Koritár Zsuzsanna

**Magyar Energiahatékonysági
Intézet**

Hogyan gyorsítsuk az energiaátmenetet
Magyarországon?

Miért fontos az épületek felújítása?

2019-ben az európai épületállomány (EU28)

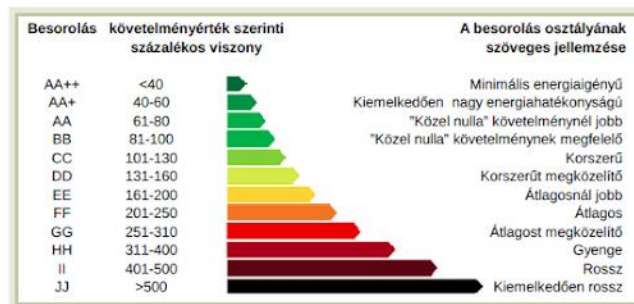
- a végső energiafelhasználás 43% -át, a CO₂ kibocsátásának közel 40%-át tette ki;
- $\frac{3}{4}$ -e energetikailag elavult, legnagyobb részük még 2050-ben is használatban lesz.
- **Kiemelt jelentőségű stratégiai célterület!** – Renovation Wave Strategy

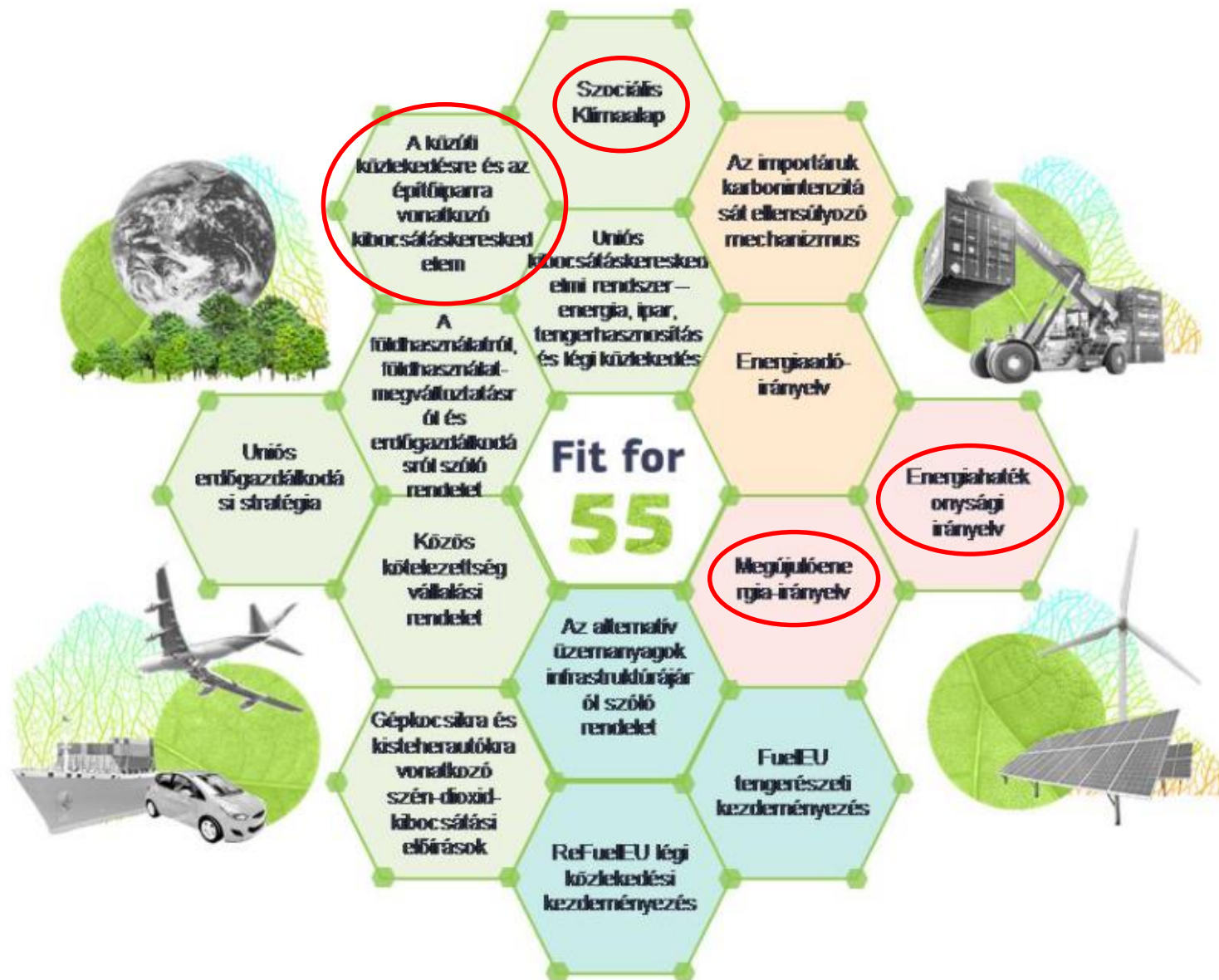
Klímacélok eléréséhez évi 100-130 ezer lakóingatlan energetikai mélyfelújítására lenne szükség Magyarországon

A hazai lakóépületállomány is elavult

- Az energiahatékony épületek aránya az unióban a legalacsonyabbak között van, a háztartások fajlagos energiafogyasztása a legmagasabbak között
- Az energetikai korszerűsítésekben rejlő energiamegtakarítási és kibocsátáscsökkentési potenciál kihasználatlan

ÁTLAGOS ENERGETIKAI OSZTÁLY 2012-2017
LAKÓ- ÉS SZÁLLÁSJELLEGŰ ÉPÜLETEK

Épületenergetikai Irányelv (EPBD) módosítási javaslatai, fő elemei

- Minimális energiateljesítményre vonatkozó szabványok bevezetése
- Az épületekkel kapcsolatos új jövőkép: nulla kibocsátású épületek
- A mélyreható felújítás (= mélyfelújítás) meghatározása
- Az épületfelújítási útlevelek bevezetése
- Az energiatanúsítványokra vonatkozó megerősített rendelkezések
- Épületfelújítási cselekvési tervek
- Finanszírozás és pénzügyi ösztönzők

Minimum energetikai előírás 1.

Legfőbb elem: a felújítás kiváltása!

Az előírásokat legkésőbb 2027-től kell alkalmazni.

2035-re a minimum energetikai előírásoknak kell a teljes nemzeti épületállományra vonatkozniuk.

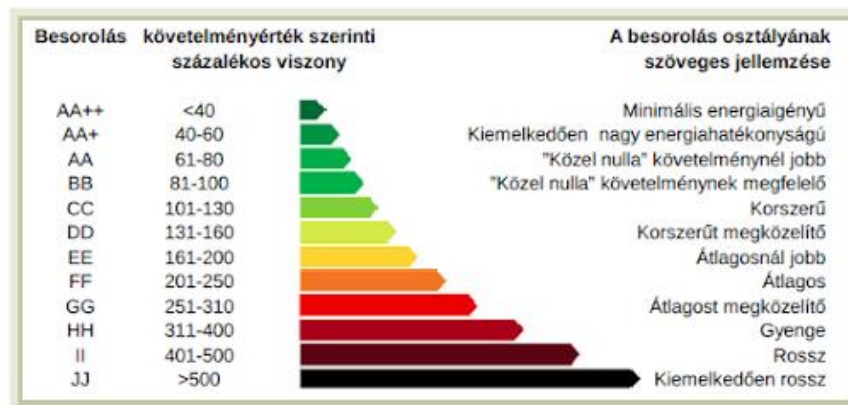
Minimum energetikai előírás 2.

A tagállamok biztosítják, hogy az **eladott vagy bérbe adott épületek és épületrészek** a többlakásos épületekben lévő épületrészek kivételével

(a) a [2027. január 1-je] után megvalósuló tranzakció esetén legalább az [E] energiateljesítmény-osztályba sorolhatók;

(b) legalább a [2030. január 1-je] után megvalósuló ügylet esetén elérik a [D] energiateljesítmény-osztályt;

(c) legalább a [C] energiateljesítmény-osztály elérése a [2033. január 1.] után megvalósuló ügylet esetében.

Minimum energetikai előírás 3.

A tagállamok biztosítják, hogy a **többlakásos épületek**

- (a) 2030. január 1-je után legalább [E] energiahatékonysági osztályba sorolhatók;
- (b) 2035. január 1-je után legalább a [D] energiasztályt elérik;
- (c) 2040. január 1-je után legalább a [C] energiateljesítmény-osztályt elérik;

Nulla kibocsátású épületek

Három fő célja van:

- Az új épületekre vonatkozó szabvány 2030-tól (középületek esetében 2027-től).
- Mélyfelújításokkal elérendő szint
- A 2050-es épületállományra vonatkozó vízió

Definíció:

"nulla kibocsátású épület": olyan épület, amely nagyon magas energiateljesítménnyel rendelkezik (az I. mellékletnek megfelelően meghatározva), és megfelel a III. mellékletben meghatározott referenciaértékeknek. A még mindig szükséges nagyon alacsony energiamennyiséget teljes mértékben a helyszínen előállított, megújuló energiaforrásokból származó energiával kell fedezni.

ANNEX III

Benchmarks for the energy performance of zero emission buildings

(referred to in Article 2(1a))

The primary energy use of a zero emission building shall fulfil the benchmarks indicated in below table for the climatic zones of the European Union.

EU Climatic zone ³	Single-family houses	Multi-family houses	Office buildings	Other non-residential
Mediterranean	[<65 kWh/(m ² .y)]	[<65 kWh/(m ² .y)]	[<100 kWh/(m ² .y)]	[<200 kWh/(m ² .y)]
Oceanic	[<60 kWh/(m ² .y)]	[<60 kWh/(m ² .y)]	[<100 kWh/(m ² .y)]	[<100 kWh/(m ² .y)]
Continental	[<80 kWh/(m ² .y)]	[<80 kWh/(m ² .y)]	[<100 kWh/(m ² .y)]	[<80 kWh/(m ² .y)]
Nordic	[<100 kWh/(m ² .y)]	[<100 kWh/(m ² .y)]	[<100 kWh/(m ² .y)]	[<80 kWh/(m ² .y)]

Mélyfelújítás definíciója

Olyan felújítás, amely egy épületet **nulla kibocsátású épületté** alakít át - de nem tartoznak ide a csak csekély (<30%) teljesítményjavulást eredményező felújítások

Fokozatos mélyfelújítás = az épület felújítási útlevelét követően több lépésben végrehajtott mélyreható felújítás.

A tagállamok nagyobb támogatást nyújtanak a mélyreható felújításhoz (ld. finanszírozás)

Épületfelújítási útlevél 1.

Egy felújítási útiterv, amely tartalmazza az **egymásra épülő felújítási lépések sorozatát**, azzal a céllal, hogy az épületet legkésőbb 2050-re nulla kibocsátású épületté alakítsák át.

2023. december 31-ig az Európai Bizottság elkészíti az épületfelújítási útlevelek közös európai keretrendszerét, amelyet a tagállamoknak **2024. december 31-ig kell bevezetniük**.

Az épületfelújítási útlevelek használata önkéntes, de a szakaszos mélyfelújításhoz rendelt **pénzügyi ösztönzőknek előfeltétele**.

Épületfelújítási útlevél 2.

A tervben fel kell tüntetni a **várható előnyöket**

- az energiamegtakarítás,
- az energiaszámlák
- és az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentése,
- valamint az egészséggel és a kényelemmel kapcsolatos szélesebb körű hatások

tekintetében.

Tartalmaznia kell a lehetséges **pénzügyi és műszaki támogatásra** vonatkozó információkat is.

Energiatanúsítványok

- Az energiateljesítményre vonatkozó tanúsítványnak legkésőbb 2025 decemberéig meg kell felelnie az V. mellékletben szereplő mintának
- Kötelező és harmonizált energiasztályok (A-G; A: nulla kibocsátású épület, G: a 20% legrosszabb teljesítményű épület; közöttük egyenletesen eloszlalva az értékek)
- Az energiatanúsítványok érvényességi ideje 10-ről 5 évre csökken, ha felújítás történik vagy a bérbeadási szerződést megújítják, akkor frissíteni kell
- Kötelező helyszíni felmérés
- Eladáskor/bérbeadáskor kötelező előre elkészíteni és a hirdetésben szerepeltetni

Épületfelújítási Cselekvési Terv

A Hosszú Távú Felújítási Stratégiát váltja

Annex II részletesen tartalmazza a sablont, benne az indikátorokat

Tartalma:

- az épületállomány részletes áttekintése
 - útiterv a 2030-ra, 2040-re és 2050-re vonatkozó nemzeti célokkal
 - végrehajtott és tervezett szakpolitikák és intézkedések
 - beruházási igények, finanszírozási intézkedések
-
- 2025. január 1-ig kell benyújtani az első „draft” cselekvési tervet, 2026. január 1-ig a véglegeset. Ötévente felülvizsgálni és benyújtani a felülvizsgált dokumentumot

Finanszírozás, pénzügyi ösztönzők 1.

A tagállamok előmozdítják az olyan finanszírozási és pénzügyi eszközök bevezetését, mint például az

- épületfelújításhoz nyújtott energiahatékonysági hitelek és jelzáloghitelek,
- az energiateljesítményre vonatkozó szerződések (EPC),
- az adókedvezmények,
- Áfa-kulcsok,
- az adókon alapuló rendszerek (on-tax financing),
- a számlán alapuló rendszerek (on-bill financing),
- a garanciaalapok,
- a mélyfelújításokat célzó alapok és a jelentős minimális energiamegtakarítási küszöbértékkel rendelkező felújításokat célzó alapok.

Finanszírozás, pénzügyi ösztönzők 2.

A tagállamok **a lehető legjobban és költséghatékonyabban használják ki az épületek számára uniós szinten létrehozott finanszírozást**, különösen a

- helyreállítási és ellenállóképességi alapot,
- az EU kibocsátáskereskedelmi rendszere keretében az épületekre vonatkozó kibocsátás-kereskedelemből származó árverési bevételeket,
- a Szociális Éghajlatvédelmi Alapot,
- a kohéziós alapokat
- és más közfinanszírozási forrásokat, amelyek célja további magántőke mozgósítása és az épületfelújításra szánt pénzügyi termékek használatának ösztönzése.

Mit tartalmazhatott volna a magyar HET?

Bizottsági ajánlásokkal* összhangban többek között:

- mélyfelújítások ösztönzésére irányuló otthonfelújítási program kidolgozása finanszírozási megoldásokkal (magántőke bevonási lehetőségek) a lehető legnagyobb megtakarítási potenciál és a „lock-in” hatás elkerülése érdekében,
- kapacitásépítés és technikai segítségnyújtás támogatása,
- szakemberképzés támogatása: épületfelújítások kivitelezéséhez szükséges lépéseket tenni az építőipari szakemberhiány kezelésére.

* https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/component_renovation.pdf

Összegzés

Az új EPBD javaslat:

- Kellően ambiciózus
- Minden, a teljesítéshez szükséges területet megcéloz
- A lock-in hatás veszélyeit nem küszöböli ki

A teljesítése nagy kihívás, de enélkül nem elérhetők a klímacélok

Szükséges létrehozni egy, a célok elérését lehetővé tevő **keretrendszer** („enabling framework”)

- Finanszírozás hozzárendelése
- Kapacitásnövelés, intézményrendszer felállítása
- Ellátási lánc kapacitásnövelése (szakemberképzés)

Amit már most megtehetünk

- Energiahatékonysági kritériumok megjelenése a támogatási programokban
- EU finanszírozások által biztosított lehetőségek kihasználása
- „Első az energiahatékonyság” elvének megjelenése a támogatáspolitikában
- Ambiciózusabb indikátorok megjelenése (OP, HET)
- Bizottsági ajánlások figyelembevétele, intézményi kapacitásfejlesztés, technikai segítségnyújtásra pályázás
- KNE határidő nem elhalasztása...

Köszönöm a figyelmet!

MAGYAR
ENERGIAHATÉKONYSÁGI
INTÉZET

Koritár Zsuzsanna

Magyar Energiahatékonysági Intézet

mehi@mehi.hu

<http://mehi.hu/>

